peedia“ sotsiaalpoliitika osakonna toimetaja.

Isikl. kogutud andmed. *R. R.*

KLINGE, Johann(es) Christoph, baltisaksa botaanik, sünd. 20. III 1851 vkj. Tartus kaupmehe pojana, õppis kohalikus gümnaasiumis ja 1872—77 Tartu ülikoolis loodusteadust, omandas magistri astme 1879 ja doktori astme 1893; ta oli ülikooli botaanikaaia juhataja abi ning ühtlasi botaanika eradots. 1879—95, siirdus viimasel a. Peterburi botaanikaaia teenistusse; surn. selle aia vanema botaanikuna 18. II 1902 vkj. Peterburis. — K. sulest on ilmunud üle 50 teadusliku töö ning artikli taimeanatoomia, süstemaatika, floristika, sooteaduse (telmatoloogia) jm. alalt; paljud neist käsitlevad rohkearvuliste ekskursioonide tulemusena ka Eesti ala. Ta võrdlemisi kogukas herbaarium (umb. 200 suurt taimepakki), milles on rohkesti Läänemeremailt, eriti aga Eestist pärit materjali, osteti pärast omaniku surma Peterburi botaanikaaiale. K. töist on tähtsamad: „Vergleichend-histologische Untersuchungen der Gramineen- und Cyperaceen-Wurzeln, insbesondere der Wurzel-Leitbündel“ (*Mémoires de l'Acad.*, VII seeria, XXVI, 12, Peterburi, 1879), „Flora von Est-, Liv- und Curland“ I, II (Tall., 1882), „Die Holzgewächse von Est-, Liv- und Curland“ (Tartu, 1883), „Ueber den Einfluss der mittleren Windrichtung auf das Verwachsen der Gewässer nebst Betrachtung anderer, von der Windrichtung abhängiger Vegetations-Erscheinungen im Ostbaltikum“ (Engler's Botanische Jahrbücher XI, 1889) ja peale selle mitu monograafiat käpaliste (*Dactylorchis*-rühma) üle.

„Korrespondenzblatt“ XLV, 1902, lk. 7—20; Левицкій I. *K. E.*

KLINGIUS (aadeldatult **Klingenstierna**), **Zacharias,** rootsi kiriku- ja haridustegelane, sünd. 1610 Rootsis Nerike maakonnas kirikuõpetaja pojana, lõpetas Upsala ülikooli magistri astmega 1639 ja omandas 1647 Wittenbergis dr. theol. astme. K. teotses 1651—56 Liivimaa superintendendina ja Tartu ülikooli prokantslerina, seejärel Rootsi sõjaväe kindral-superintendendina, 1661—65 Stokholmi Riddarholmen'i kirikuõpetajana ja a-st 1665 Göteborgi piiskopina; ta aadeldati 1666; surn. 19. V 1671 Göteborgis. — Energiline, isegi pisut hoolimatu K. teostas esimesena Tartu ülikooli kantslerite ning prokantslerite hulgast täiel määral oma järelevalveõigust ülikooli suhtes ja suutis viimase lonkavat sisedistsipliini ja õppetööd tõsta endisega võrreldes kõrgele tasemele. Ta oli tolle aja rootsi teoloogidest haritumaid, ühtlasi aga dogmaatiliselt sallimatumaid mehi.

H. Hofberg, Svenskt biogr. handlexikon I (1906); J. Vasar, Tartu ülikooli ajaloo allikaid I-a (1932); G. Elgenstierna, Svenska adelns ättartavlor IV (1928). *J. V.*

KLUGE, Franz, balti-saksa raamatukaupmees ja kirjastaja, sünd. 5. X 1810 vkj. Paides, asus 1823 Tallinna A. G. Eggers'i (vt. ka *Suppl.*) raamatukauplusse ja laenukogusse õpilaseks, rentis 1835 Eggers'i raamatukaupluse ning omandas 1840 Tartus Carl Aug. Kluge raamatukaupluse ja laenukogu, mida pidas kuni 1852. K. asutas 1847 oma kirjastusäri Tallinnas ja arendas ka teistes kodumaa linnades õige laialist tegevust, eriti a-st 1848, mil ta ühes Carl Ströhm'iga omandas ka Eggers'i raamatukaupluse; surn. 31. III 1882 vkj. Tallinnas. — K. kirjastas peamiselt õpperaamatuid ja baltikat (F. Bunge, C. Schirren'i, F. Wiedemann'i jt. töid); raamatukauplus omas peale Eggers'i-aegse saksa osakonna veel eesti- ja venekeelseid osakondi. K. oli tegev ka Mustpeade klubis.

Revalsche Ztg. 1882, nr. 72, 1913, nr. 27 jm. saadud andmed. *R. A.*

KLUMBERG, vt. **KOLMPERE.**

KLÜNDER, Alexander Julius, baltisaksa maalikunstnik ja graafik, sünd. 8. II 1802 vkj. Tallinnas rätsepa pojana, õppis 1823—26 majandusteadust Tartu ülikoolis ja sai K. A. Senff'i (vt.) juures ka kunstihariduse. Peterburi kunstideakadeemia andis 1834 talle vabakunstniku ja 1841 akadeemiku astme; surn. 27. XII 1874 vkj. Tallinnas. — Miniatuurportree näib üldse olnud K-i erialaks. Baltimail on K. tuntud peamiselt portreedega litograafias. Ta tähtsaimaks litografeeritud teoste koguks on 30 fooliolehest koosnev sari Tartu ülikooli professorite portreid, mis ilmus vihkudena 1827—28 trükituna Helbach'i litograafia-töökojas Tallinnas. Litograafiaist-üksiklehist on ms. tuntuimad Eestimaa superintendendi C. G. Mayer'i ja Tallinna arsti dr. Alex. Th. v. Winkler'i portreed a-st 1828.

Neumann, Lex. jm. saadud andmed. *A. V.*

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 131